

KURJER ZAGŁĘBIA

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, ul. Iwangrodzka Nr. 7.

DLA FABRYK I KOPALN polecają

Zakłady Przemysłowe NATALIN przy st. Poraj dr. żel. W. Wiedeńskiej:
 OWALNE WŁAZOWE PAKUNKI (maulochowe) dla kotł. KRAJKI DLA USZCZELNIANIA POŁĄCZENI RUROWYCH z wodą lub parą we wszelkich wymiarach, grubościach i formatach, ewent. podług szablonów, przy natychmiastowym wykonaniu. TEKSTURY CZYSTOSZMACIANA w arkuszach dla celów technicznych. PRANE I STERYLIZOWANE ŚCIEKI I GAŁGANY do czyszczenia maszyn i mechanizmów. Dostawa natychmiastowa koleją.

„Wierszyki”

Jest mi dobrze wiadomem, że pewni „ktosie” złośliwie ironizują z powodu wplatania w mą prozę publicystyczną... „wierszyków”. Tak jest... wierszyków (sic!). Gdyby temu dziwowali się jacyś pp. „kabaretowicze”, „flirtowicze”, czy rozmaici inni ilu ich tam jest... „pustogłowscy”, rozśmiałbym się, powtarzając w dosłownym przekładzie dowcipną prozę z „Fliegende Blätter”: „Boże! Boże! jakże jest wielkim Twój ogród zoologiczny!” Rzecz się ma przecież zgoda inaczej, skoro ironizujący na punkcie wplatanych w moje artykuły „wierszyków”, zaliczają się, zresztą najzupełniej słusznie, do t. zw. „czołowej inteligencji” w tutejszym środowisku. Okoliczność ta zniewala mnie postawić kwestję jasno i całkiem poważnie.

Przedewszystkiem zaś zapytuje P. T. „kpiarzy”, czy zdają sobie dobrze sprawę, co właściwie określają lekceważącym mianem: „wierszyków”? Czy w moją prozę publicystyczną bywają wplatane istotnie jakoweś rymotwory kupletowo-humorystyczne, lub t. zw. „wierszyki karmelkowe”? Alboż Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, Asnyk, Wyspiański i t. p., na których się zwykłe powołuję i z ich puścizny wieszczę czynię od czasu do czasu użytek publicystyczny, tworzyli „wierszyki”?

Każdy publicysta ma oczywiście swój styl, swoją manierę pisarską. Stanowi to o jego indywidualności, o ile chce być oryginalnym, nie zaś wyłącznie referentem dziennikarskim, przerabiającym, mniej lub więcej zrecznie cudzą „myśli przedzę”. Czy się zaliczam do pierwszego, czy drugiego rodzaju — sąd nie do mnie należy. Zdaję sobie jednak z tego dokładnie sprawę, że zabierając głos w jakimkolwiek przedmiocie, celowem jest, własną, czy nawet skompilowaną argumentację, poprzeć orzeczeniem jakiejś uznanej i bezspornie mającej wielki posłuch, powagi. Wolę posługiwać się dosłownymi, lub chociażby streszczonymi cytatami wielkich myślicieli, niż przyozdabiać się, tak bez ceremonii, w „cudze piórka”.

Dlaczego zaś oddaję pierwszeństwo tym zironizowanym „wierszykom”? Zanim to wyjaśnię, pozwolę sobie zauważyć, że w mej publicystyce nie zbywa i na cytatach z prozy wielkich pisarzy póżerpińszych. Ograniczam się do minimum w powoływaniu na praźródło wiedzy szczytowej, z którego czerpali najwięksi mędrzy i filozofowie, czyli na Nowy Testament. Wszak dla tutejszej „czołowej inteligencji” podobne cytaty, stanowią jeszcze większy „kamień obrazy”, aniżeli „wierszyki” *questionis*. Toż to dla nich ma woń zakryty i o zgrozo klerrrrrykalizmu. A ten straszak, wszczipiany w ciągu pół wieku przez „postępowe dzieci jednej ziemi”, dotąd jeszcze jest silniejszy, aniżeli nawet... hasło: „swój do swego”.

Ironizowanie „wierszyków”, które wplatam w prozę publicystyczną, dowodzi przedewszystkiem smutnej ignorancji w ocenie znaczenia wieszczów naszych. To, co oni w orlich swych wzlotach głosili udręczonemu narodowi, było przecież czemś więcej, niż piękną poezją i literaturą. Ich gromkie i jędne wezwania: „niech żywi nigdy nie tracą nadziei”, ich ostrzeżenia, że: „bez serc, bez ducha — to szkieletów ludy”, lub o „anielskiej duszy Polski, więzionej w czerepie rubasznym”, wreszcie taka elektryzująca pobudka jak: „z woli waszej czyn wasz będzie” i t. p. — czyż to nie są hasła dla „przeszłych i przyszłych pokoleń”, udaremniające rozkład, przemocą w grób wtrąconego Łazarza? Czyż one nie sprawiają te o cudu, aby „zjadać chleba w aniołów przemieniać”?

Ale niestety, dopiero z nastaniem w literaturze okresu t. zw. „młodej Polski”, jakieś „złe duchy” narodu, poczęły świętokradzko „spychać w dół” wielkich wieszczów — nauczycieli, tworząc kult dla współczesnych twórców poezji polskiej.

Kunsztowna forma i paradosalne wirtuozostwo słowików, a częściej jeszcze „kanarków”, zasłoniły niebosiężny lot orłów. Dla filigranowych, niewątpliwie

po mistrzowsku cyzelowanych cacek różnych Tetmajerów, Staffów, cieplarnianych kosmopolityczno-erotomańskich kwiatów Przybyszewskiego, oraz całej plejady jego epigonów — poczęto lekceważyć spiżowe dzieła: Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego, nie mówiąc już o innych dużej miary romantykach.

Nawet we współczesnej szkole polskiej, ogromna większość nauczycieli literatury ojczyściej popełnia brzydki czyn narodowy, przez wpajanie w młodzież istnego kultu dla kunsztownych kanarków „młodej Polski”, traktując tamtych orłów, niby „mydlarzy literatury”, szanownych, ale już... archiwalnych mamutów. Stwierdziłem nieraz ten bolesny objaw, że wielu maturzystów szkół polskich doskonale zna poezję współczesną, gdy natomiast w arcydziełach największych wieszczów polskich, już nie smakuje. Przedewszystkiem dlatego, że ich... nie zna. Bo w ich młode umysły nie wszczipia się ten wielki postulat polski, iż w naszym bytowaniu, mniej o to chodzi z jakim kunsztem tworzy poeta, ale o to, co wieszczym duchem, podaje niby hasło i drogowskaz swemu narodowi. Prawdę tę trafnie utrzymał Baliński w swoim „Farysie” z którego ów... „wierszyk” przytaczam:

Gdy syn rozpaczna pięścią kołaczę,
 W grób co mu drogą matkę zakrywa —

Możecie mówić, że pięknie płacze?
 Możecie mówić, że ślicznie śpiewa?

Czy ta argumentacja trafi do przekonania owej grupie dowcipnisiów, urągających mojej manierze pisarskiej wplatania „wierszyków”? — Nic mnie to nie obchodzi. Spełniam i nadal spełniać będę obowiązek publicysty polskiego, tak, jak mi nakazuje odczucie najgórniejszych ideałów narodowych. Te zaś, w formie najprzystępniejszej i najdoskonalszej, dla wszystkich równocześnie mówców i serc polskich, są zawarte w wielkiej i wciąż żywotnie aktualnej puściznie mocarzów poezji polskiej, nie zdezonizowanych podług przez żadnego ze współczesnych poetów.

Nie ludzę się oczywiście, aby wszyscy ośmieszający cytowane przeze mnie „wierszyki”, dali się przekonać, albowiem: „nieraz na świętość plwa umysł pogański”. Dlaczego zaś to wszystko napisałem? — Niech za mnie odpowie, ten, który w „Grobie Agamemnona” zauważył, że: „sęp im wyjada nie serca — lecz mózgi”, a skarżył się w takim... wierszyku

Choć wiem, że słowa me nie zadrżą długo,
 Tam, gdzie myśl nie trwa nawet i godziny,
 Mówię, bom smutny i sam pełen winy.

Ant. Skrzynecki.

Z widowni wydarzeń.

Miedzy Ameryką a Niemcami.

Stosunki między rządami: Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej a Niemiec stają się coraz bardziej napięte.

Podana wczoraj wiadomość o dymisji amerykańskiego sekretarza stanu dla spraw zewnętrznych Bryana zrobiła wielkie wrażenie, jasnym bowiem było, że ustąpienie to stoi w związku ze sprawą noty, jaką Stany Zjednoczone mają wysłać do Niemiec w odpowiedzi na ostatnią notę niemiecką. Wiadomem jest, że ta wymiana not między Waszyngtonem a Berlinem dotyczy sposobu prowadzenia akcji morskiej ze strony Niemiec za pomocą łodzi podwodnych. Odpowiedź niemiecka nie zadowolila rządu waszyngtońskiego. Z kilku stron nadchodziły wiadomości, że Stany Zjednoczone przygotowują nową notę, w której stanowczo obstarą przy swoim żądaniu, straszając się poprostu w tem, aby Niemcy zaprzestali swej akcji łodzi podwodnych. Wiadomość o ustąpieniu Bryana wykazała, że sprawa sformułowania nowej noty stała się przyczyną

zatargu między prezydentem Stanów Zjednoczonych, a jego ministrem spraw zewnętrznych, skutkiem czego tenże podał się do dymisji.

Z ogłoszonego listu Bryana do prezydenta Wilsona, wiemy już bezspornie, że Bryan dlatego ustąpił, iż był przeciwny zbyt ostrej nocie, zredagowanej przez Wilsona, uważając wprost, iż grozi ona niebezpieczeństwem wojny. Wilson przyjął dymisję Bryana, to znaczy, że obstarą przy wysłaniu takiej właśnie stanowczej noty do Niemiec. Nota ta albo już została, albo każdej chwili zostanie wręczoną w Berlinie. Nie wydaje się prawdopodobnym, aby Niemcy na żądanie amerykańskie się zgodzili i albo zaprzestali zupełnie albo znacznie osłabiły akcję łodzi podwodnych. Trzeba się zatem liczyć z możliwością otwartego zatargu między Niemcami a Stanami Zjednoczonymi. Jakiej formy zatarg ten przybierze, czy ograniczy się do zerwania stosunków dyplomatycznych, czy, co jest nieprawdopodobnym, doprowadzi do nowej wojny, niedaleka już przyszłość okaże.

WASZYNGTON (Biuro Reutera)

Ojciec św. Benedykt XV,
(podług ostatniej fotografii).

W liście, oznajmującym prezydentowi Wilsonowi swe ustąpienie z urzędu sekretarza spraw zewnętrznych oświadczył Bryan: „W zgodzie z Pańskim poczuciem obowiązku i z najszlachetniejszych pobudek przygotowuje Pan notę dla Niemiec, na którą nie mogę się zgodzić bez naruszenia swego obowiązku wobec kraju. Kwestja jest tak ważną, że pozostanie moje w gabinecie byłoby niesprawiedliwością zarówno wobec Pana jak wobec sprawy, która najbardziej leży mi na sercu, mianowicie odwrócenie niebezpieczeństwa wojny”.

Prezydent Wilson oświadczył, że ubolewa nad podaniem się do dymisji Bryana, którą przyjmuje tylko dlatego, ponieważ Bryan przytem obsta. Wilson wspomina potem sympatyczną współpracę z Bryanem i powiada: „I teraz dzielą nas nie cele, lecz metody”.

Na ziemiach polskich.

Komunikat niemiecki.

BERLIN (B.T.W.). Z głównej kwatery donoszą:

„Nad dolną Dubisą na północ-zachód od Efragoli odparliśmy kilka ataków rosyjskich. Nieprzyjaciół utracił 300 jeńców.

„Polożenie walczących w Galicji wojsk niemieckich jest niezmienione”.

Komunikat austriacki.

WIEDEN (B.T.W.) Urzędowo donoszą 9 czerwca:

„Walki nad górnym Dniestrem i na przestrzeni pomiędzy Prutem a Dniestrem, trwają. Armja gen. Pflanzer Baltina zyskuje dalej na terenie ku północy. Jej kolumny posunęły się wśród ustawicznych walk do Obertyna i na wzgórze na południe od Horodenki. Do skutecznego pochodu armji, walczącej na terenie galicyjskim, przyłączyła się teraz także grupa na Bukowinie, która przekroczyła wczoraj Prut i odrzuciła silne rosyjskie oddziały na południowy zachód od Kocman”.

Przed opuszczeniem Lwowa.

BERLIN (BTW). „Deutsche Tagesztg.” donosi z Hagi: Rząd francuski przygotowuje opinię publiczną na zupełne opuszczenie Galicji przez Rosjan. Dzienniki donoszą, że opuszczenie Galicji nastąpi ze względów strategicznych, by niemieckie i austriackie wojska zwabić do Rosji, gdzie zostaną zgniecione. Mimo to nastrój we Francji jest bardzo przygnębiony, zwłaszcza, że i po wzięciu w łapy operacji przyniosło rozczarowanie.

Upadek rosyjskiego prezesa ministrów.

BERLIN (BTW). „Voss. Zeit.” drogą pośrednią donosi z Piotrogradu: „Prezes ministrów Goremykin, zwolennik wojny bez końca, podał się do dymisji. Grozi kryzys ministerjalny. Powodem tego są klęski armji rosyjskiej, marne działania w Dardanelach a w końcu bezskuteczny dla Rosji udział Włoch w wojnie. Odbyło się nadzwyczajne posiedzenie przywódców stronnictw Dumy, które uchwaliło natychmiastowe jej zwołanie. Ks. Mansurow (?) projektuje adres do cesarza z prośbą o utworzenie ministerjum koalicyjnego. Ministrowie zawezwani zostali na najt. yższą naradę do Carskiego Siola”.

Na Zachodzie.

Komunikat niemiecki.

BERLIN (B.T.W.). Z głównej kwatery donoszą:

„Ataki nieprzyjacielskie na północ wschód od wzgórza Loreto oraz powtarzające się ataki na stanowiska nasze na północ i na południe od Neuville rozbiły się. Walka z bliska w rowach na północ od Ecurie trwa jeszcze. Na południe wschód od Hebuterne i pod Beaumont odparliśmy ataki nieprzyjacielskie wczoraj i nocy dzisiejszej. Tylko nad drogą Serre-Mailly Francuzi osiągnęli nieznaczny sukces. Zdobyte w Szampanji 9 czerwca rowy usiłovali Francuzi wydrzeć nam znowu wczoraj wieczorem. Znacznymi siłami i w szerokim froncie atakowali oni na północ od Le Mesnil oraz na północ od farmy Beau Séjour. Atak zламаł się zupełnie z najcięższymi stratami nieprzyjaciela. Ponowne nocne próby ataku zostały zgniecione już w zarodku”.

Na południowym terenie walk.

Komunikaty austriackie.

WIEDEN (BTW). Urzędowo donoszą 9 czerwca:

„Na froncie Isonzo zostały zniewieczone nowe próby przejścia rzeki pod Plavą, Gradiską i Sagrado. W okolicy Flitsz i na szczycie Karnisz, na wschód od przełęczy Ploeken toczy się dalej walka. Także walki artylerji na przestrzeni granicy wschodniej Tyrolu trwają. Atak nieprzyjacielski na terenie Tomali rozbił się o opór naszych dzielnych wojsk”.

WIEDEN (B.T.W.) Urzędowo donoszą 9 czerwca:

„Jedną z naszych eskadr lotniczych obrzuciła wczoraj rano bombami arsenał i zakład pyrotechniczny w Kragujevac. Stwierdzono dwa pożary. Nasi lotnicy powrócili cało”.

Wielkie straty Włoch.

WIEDEN (BTW). Armja włoska, w sile więcej niż jednej dywizji, na froncie Isonzo, zaatakowała pozycje między Görz, Gradiską i Monfalcone i została zupełnie pobita. Akcje piechoty popierała, na wszystkich pozycjach ustawiona, artylerja. Straszne działania austrowęgierskiej artylerji powstrzymało z łatwością ten atak, zadając nieprzyjacielowi wielkie straty, które przenoszą 4000 żołnierzy.

Na morzach.

Akcja łodzi podwodnych

Liverpool (BTW). Biuro Reute-

ra donosi: Parowiec angielski „Express” zatopila wczoraj niemiecka łódź podwodna. Trzech ludzi z załogi przywiózł parowiec duński do Plymouth.

LONDYN (BTW). Admiralicja donosi, że dnia 10 b. m. rano oba torpedowce nr. 10 i nr. 12, operujące przed wybrzeżem wschodniem Anglii, zostały zatopione przez łódź podwodną. 30 ludzi załogi przywieziono na ląd.

WIEDEN (BTW). Naczelne dowództwo floty austriackiej donosi: łódź podwodna „4”, (komendant okrętowy porucznik liniowy Singule) napadła i zatopila kłazownik angielski typu Liverpool w dniu 9 b. m. przed południem w odległości 30 mil na zachód od San Giovanni di Medua. Kłazownik jechał w otoczeniu sześciu antytorpedowców.

Zwołanie kongresu.

GENEWA (BTW). Prezydent Stanów Zjedn. Ameryki Pół. zwołuje kongres w celu omówienia sprawy zatopienia „Lusitanji”.

Rada miejska m. Sosnowca rozwiązała się.

Jak zaznaczył jeden z mówców na wczorajszym plenum Rady miejskiej, wzajemne współzycie dwóch, przeciwnych sobie czynników: prezydenta—urzędnika rosyjskiego oraz obecnej Rady—institucji wskroś polsko-obywatelskiej, nigdy nie było trwałem małżeństwem. Był to raczej luźny konkubinaty, który ustawicznie groził zerwaniem.

Rzeczywiście, iż od chwili powstania Rady miejskiej, między nią a p. prezydentem bardzo często dochodziło do nieporozumień i scysji, głównie z powodu atrybucji obu władz, ściągania podatków, kompetencji Straży obywatelskiej etc. Sytuacja się zaostrzyła, gdy z początkiem roku bieżącego na porządek dzienny weszła sprawa spolszczenia szkół państwowych, czemu prezydent opierał się.

W końcu marca, na ostatniem przed Wielkanocą posiedzeniu Rady, na tle kwestji szkolnej doszło do gwałtownego starcia. Rzucano sobie w twarz wzajemne obelgi, w rodzaju: „tchórze!” — „zdrajca!”, omal nie doszło do większych zniewag. W odpowiedzi na to, zaraz po świętach Wielkanocnych Rada miejska została rozwiązana i wszelkie stosunki między prezydentem a nią — zerwane.

Jak przysłowiowej „deski ratunku”, chwycono się projektu urzędzenia wyborów, ażeby tym sposobem, w myśl życzeń wypowiedzianych nieraz na szpaltach miejscowej prasy, dokonać reorganizacji Rady miejskiej — za zgodą, rozumie się, p. prezydenta. Powołano specjalną Komisję, poczyniono już odpowiednie przygotowania... Władze jednak okupacyjne z różnych względów na wybory — nie zezwoliły.

Chcąc utrzymać w mieście władze obywatelskie w jakiejś formie, nie pozostało nic innego, jak wejść w układy z Magistratem i porozumieć się w sprawie dalszej pracy. W tym celu w połowie maja plenum Rady miejskiej wybrało złożeń z kilku członków t. zw. „Komisję porozumiewaw-

czą”, na czele której stanął p. J. K. Lipski.

Komisja powyższa, omówiwszy sytuację z pp. radnymi honorowymi, przedstawiła warunki, określające „modus vivendi” między p. prezydentem i zreorganizowaną Radą przy magistracie, a Komitetem Obywatelskim, na który przemianowałaby się obecna Rada miejska m. Sosnowca. Warunki Komisji pojeźdnawczej p. prezydent odrzucił, stawiając natomiast swoje propozycje, które wspomniana Komisja oraz pośredniczące przy układach prezydium Rady Okręgowej, uważały za możliwe przyjęcie.

Odrzuciła je przecież bezwzględnie Rada miejska, uchwalając działalność swą przerwać. Rezolucja ta zapadła na wczorajszym posiedzeniu, którego szczegółowy przebieg niżej podajemy.

Zebranie rozpoczęło się w przepelnionej sali Rady miejskiej o godz. 5-ej popołudniu. Po odczytaniu przez sekretarza protokołów, prezydium złożyło mandaty, proponując na przewodniczącego p. Pobóg-Krasnodębskiego — co plenum zgodnie przyjęło.

Na wstępie mecenas Janusz Borowski, prezes Komisji, mającej rozpoznać znany „memoriał” p. Telakowskiego, zwrócony przeciwko „klicie” w Radzie miejskiej, odczytał obszernie sprawozdanie z działalności tejże Komisji. Komisja, składająca się z trzech członków powołanych przez prezydium Rady, z trzech kandydatów, wybranych przez p. Telakowskiego, oraz członka Rady Okręgowej, p. Borowskiego, jako superarbitra, odbyła 9 posiedzeń, na które poświęcono około 27 godzin czasu.

Zbadawszy szczegółowo i sumiennie wszystkie zarzuty, zawarte w „memoriale” pana T., Komisja je dno myślnie doszła do przekonania, że są one niesłuszne, na niczem nie oparte i niezgodne z prawdą. Rządów „klicie” w Radzie miejskiej nigdy nie było. Zdarzały się nieraz usterki i błędy — ale wynikały one raczej z braku przygotowania, lecz nie ze złej woli. Krytyka władz obywatelskich jest konieczną, lecz nie taką, jak w memoriale p. Telakowskiego, obrażającym wysoce całą Radę miejską.

Plenum Rady sprawozdanie Komisji przyjęło z uznaniem, dziękując jej zarazem za trudy, poniesione przy rozpoznaniu sprawy.

Z kolei zabrał głos p. J. K. Lipski, zdając sprawę z działalności Komisji po-

rozumiewawczej *vel* pojednawczej, która odbywszy kilka posiedzeń z radnymi honorowymi, opracowała podstawy ugody z p. prezydentem, sformułowane w kilkunastu punktach.

Warunki „Komisji pojednawczej”.

Obecna Rada miejska m. Sosnowca zamienia się na Komitet Obywatelski, odpowiednio powiększony.

Komitet Obywatelski wybiera ze swego grona do Rady w magistracie 19 członków z różnych sfer: właścicieli nieruchomości, przemysłowców, kupców, robotników, mieszczan, inteligencji zawodowej etc.

Owych 19 radnych wraz z dotychczasowymi 4 radnymi honorowymi, z prezesem Komitetu Obywatelskiego, Komendantem Straży obywatelskiej, czterema urzędnikami miejskimi: lekarzem, weterynarzem, budowniczym i poborcą, oraz z p. Prezydentem tworzą pełny skład Magistratu (30 osób).

Magistrat ten, czyli Rada miejska przy boku p. prezydenta, odbywa posiedzenia co tydzień i decyduje w sprawach miasta prostą większością głosów.

W razie ustąpienia kogoś z radnych nowych powołuje Komitet Obywatelski.

Na posiedzeniach Rady miejskiej odczytuje się protokoły posiedzeń Komitetu Obywatelskiego dla zapoznania się z uchwałami tegoż i życzeniami społeczeństwa. Prezes Komitetu Obywatelskiego natomiast podaje do wiadomości ostatniego przebieg spraw, toczących się w Magistracie, ażeby dać możność temuż Komitetowi Obywatelskiemu wyrażenia swego uznania, krytyki lub sądu.

Komitet Obywatelski uzupełnia skład swój dzisiejszy przez zaproszenie do swego grona prezesów i ich zastępców poniższych towarzystw: Zgromadzenie kupców; Tow. rozwoju przemysłu, rzemiosł i handlu; Towarzystwo pracowników handlowych i przemysłowych; cztery związki zawodowe robotnicze; dwa Towarzystwa Wzajemnego Kredytu i 6 Towarzystw pożyczkowo-oszczędnościowych; Stowarzyszenie techników; Towarzystwo lekarskie; Koło prawników; Tow. popierania wykształcenia handlowego; Towarzystwo „Światło”; Straż ochotnicza; dwa Tow. Dobroczynności; Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości; dwie resursy sosnowieckie; Dom ludowy; cały skład rozszerzonego Magistratu; wreszcie przewodniczących, zastępców i sekretarzy obecnych Komitetów poszczególnych.

Propozycje p. prezydenta.

Warunki powyższe, na które radni honorowi w zasadzie się zgodzili, prezydent odrzucił i rokowania zostały zerwane. Wkrótce jednak p. prezydent za pośrednictwem prezydium Rady Okręgowej pp. Skarbińskiego i Sagajły, nawiązał je z „Komisją pojednawczą” na nowo, zgłaszając następujące propozycje:

Obecna Rada miejska uzna się za rozwiązana i ogłosi, że ze swej strony przelewa całą władzę na Radę nową, przez magistrat do życia powołaną.

Rada ta składać się będzie z 20 nowych radnych i 4 dotychczasowych radnych honorowych.

Rada magistracka zbierać się będzie tylko w razie potrzeby, dla załatwiania zaś spraw pilnych wyłoni zarząd miasta, składający się z pp. Mayerholda, prezydenta, radnych honorowych i dwóch członków z pośród owych 20.

Rada magistracka uznaje autorytet Rady Okręgowej i obsyła ją.

Komitet Obywatelski, jeżeli chce, może się zawiązać.

Do Rady prezydent wybiera 20 następujących osób: Brandenburg, Dietl, Falkenhahn, Gajczak, Landau, Oppenheim, Schön, Filipczyński, Kamiński, A. Krasnodebski, I. Krasnodebski, Li-kiernik, Malinowski, Pürschl, Rudnicki, S. Rudowski, Świętochowski, Telakowski, Tomecki, Wosiński.

Żadnych zmian w powyższej liście prezydent nie dopuszcza.

Nadto p. prezydent podał do wiadomości przewodniczącego Rady Okręgowej, że rozwiązanie przez niego Rady miejskiej w Sosnowcu zostało przez władzę okupacyjną — zatwierdzone.

Decyzja „Komisji”.

Komisja pojednawcza, porozumiewszy się z prezydium Rady Okręgowej zdecydowała, że na propozycje pana prezydenta z konieczności zgodzić się trzeba.

W konkluzji sprawozdania ze swej pracy „Komisja porozumiewawcza” pro-

ponowała, by Rada do czasu ukonstytuowania się Komitetu Obywatelskiego wybrała Sekretariat, któremu przewodniczący komitetów i prezydium Rady złożą sprawozdania ze swej działalności od 1-go lutego r. b. Sekretariat ogłosi je drugim; nadto załatwiać będzie sprawy bieżące Rady.

Dyskusja.

Po odczytaniu powyższego sprawozdania, wywiązała się długa, trzy godziny niemal trwająca dyskusja, w której zabierali głos pp.: Płodowski, Michael, Rudnicki, Fuhrman, K. Strzelecki, J. Strzałkowski, M. Dziurzyński, Kucyfowski, J. Strzelecki, Wosiński, Krasnodebski, Świętochowski, Stachlewski, Malinowski, Grabiański, Wasilewski i wielu innych.

Wszyscy prawie mówcy doszli do przekonania, że propozycje p. prezydenta są niemożliwe do przyjęcia, a to z następujących powodów:

Na liście 20 radnych, przedstawionych przez p. prezydenta, reprezentowany jest głównie obcy nam kapitał, niema natomiast ani jednego robotnika oraz inteligentnego mieszczanina.

Prezydent z góry zapowiada, że nawet taką Radę zwolnywać będzie „w razie potrzeby”, a sprawy załatwiać będzie sam z powołanym przez siebie „zarządem miasta”.

Nie mając możności wybrania swoich kandydatów do Rady magistrackiej, Komitet Obywatelski nie miałby żadnego wpływu na bieg spraw miejskich i pozostałby tylko czczą instytucją, skrzepowaną i niezdolną do żadnej pracy.

Uznawszy jednomyślnie, że dość już upokorzeń i kompromisów, plenum przyjęło następującą rezolucję:

Uchwała Rady.

1) Przyjawszy do wiadomości sprawozdanie Komisji porozumiewawczej i fakt odrzucenia przez Zarząd Miasta projektu tejże;

2) Uznając propozycję Zarządu Miasta za niemożliwą do przyjęcia, ponieważ nie uwzględnia ona reprezentacji w Zarządzie Miasta wszystkich warstw oraz jest fikcją wyborów, analogią systemu wedle którego piastują władzę obecni radni magistratu, w danej chwili nie odpowiadająca wymaganiom społeczeństwa;

3) Wyrażając najwyższe ubolewanie, że panowie radni nie chcieli czy też nie umieli pogodzić swego urzędowego stanowiska z życzeniami i wolą ogółu, który, ze względu na wyjątkową chwilę, chciał mieć wpływ na bieg spraw miejskich, — Rada Miejska postanawia:

Propozycję, będącą wynikiem obrad Komisji porozumiewawczej, prezydium Rady Okręgowej i Magistratu, odrzucić i wzięcia udziału w tworzącym się przy magistracie organie członkom swym nie zalecać.

Pozostała jeszcze do omówienia kwestia dalszej działalności poszczególnych Komitetów przy Radzie miejskiej. Sprawę tę jednak ze względu na spóźnioną porę (godz. 10 wiecz.) odłożono do następnej, ostatniej sesji Rady, która odbędzie się dziś o 5 po poł.

Polonus.

Z dnia na dzień.

Dn. 12/VI.

Z Sosnowca.

— **Jutrzejsze nabożeństwo.** Jutro, jako w uroczystość św. Antoniego Padewskiego, wszystkie Msze św. oprócz Sumy, odprawione będą w tutejszym kościele parafialnym, przed ołtarzem tego Patrona-Cudotwórcy. Porządek nabożeństw, jak zwykle w każdą niedzielę, prócz drugiej Mszy św, która jutro wyjątkowo rozpocznie się o pół godziny wcześniej, czyli o wpół do ósmej.

— **Z Towarzystwa rozwoju przemysłu, rzemiosł i handlu.** Biuro T-stwa przy ul. Iwangrodzkiej Nr. 1 (róg Starososnowieckiej) otwarte jest

codziennie od 9-ej rano do 1-ej i od 3-ej do 5-ej popoł. Biuro przyjmuje zapisy na członków T-stwa, udziela porad i informacji handlowych kupcom i rzemieślnikom. przyjmuje oferty posiadających do sprzedania i chcących nabyć różne towary i t. d.

— **Susza,** trwająca od dłuższego czasu, dotkliwie ujawnia się na polach. Rolnicy patrząc na oziminy, jarki i okopowe, błagalnie spoglądają w niebo, oczekując zbawczych kropel deszczu. Kilkakrotnie wprawdzie zanościło się na deszcz, ale jak zwykle, z dużej chmury spadł mały deszczyk, zaledwie zwilżając spiekłą ziemię.

— **Z Komitetu technicznego.** Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej podano do wiadomości, że Komitet techniczny dnia 1 czerwca r. b. zawiesił swą działalność.

— **Spalenie bilonu.** Według ogłoszonego sprawozdania Komisji rewizyjnej, spalono bilonu Rady okręgowej: 21 kwietnia na sumę 1,271 rb. 35 kop., 24 kwietnia na sumę 1236 rb. 5 kop. i 14 maja na sumę 1917 rb. 90 kop. Pozostało jeszcze w obiegu tegoż bilonu na sumę 13,242 rb. 5 kop.

— **Komisja pośrednictwa pracy.** Od kilku tygodni zapotrzebowanie robotników do fabryk i kopalń zagranicą spadło do minimum. Obecnie wysyła robotników nie przewyższa 50 tygodniowo. W czasie masowych zapotrzebowania siły roboczej pokazywał odsetek stanowili żydzi, zgłaszając swoją kandydaturę do wszystkich rodzajów pracy. Na miejscu jednak okazało się, że pod względem pracy nie odpowiadali wymaganiom przewidzianym ustawą, wobec czego po krótkim czasie ustępowali ze stanowiska, przenosząc się do handlu wytwarzając konkurencję miejscowym przekupnikom. Zwróciło to uwagę władz niemieckich i żydów zaprzestano zupełnie przyjmować do robót zagranicą.

— **Zmiany w komendanturze.** Adam hr. Czapski objął posadę sekretarza w kwestjach dotyczących władz niemieckich, p. Michael ustąpił ze stanowiska.

— **Kuchnia przy kościółku.** Liczba stołowników bezpłatnych i płatnych w kuchni przy kościółku kolejowym ciągle wzrasta. Szczupłość pomieszczenia, była powodem ścisku podczas wydawania obiadów, co wielce utrudniało pracę paniom opiekunkom, pełniącym swe obowiązki wśród zgłodniałej rzeszy. Letnia pora pozwoliła na urządzenie stołów w ogrodzie, który zabezpieczono na wypadek deszczu dachem.

— **Sprawy budowlane.** Tegoroczny sezon budowlany stanął w martwym punkcie. Nietylko nikt nie przystępuje do budowy, jak to było w latach ubiegłych, lecz wstrzymuje się każdy nawet od reparacji. Główną przyczyną tego jest niepewność jutra. Cegielnie również zawiesiły produkcję, nie mając zbytu na cegłę. Zastój w budownictwie pozbawił pracy całe zastępy murarzy.

— **Śmiertelna kąpiel.** Dziś popołudniu utopił się w Czarnej Przemyśły podczas kąpieli 8-letni chłopczyk.

— **Dwa przedstawienia.** Jutro w niedzielę „Teatr Popularny” w budynku letnim, daje dwa przedstawienia. Na pierwszym o godz. 3 pp. odegraną będzie poraż ostatni nastrojowa sztuka Zapołskiej „Tamten”, osnuta na tle stosunków warszawskich w środowisku żandarmerii rosyjskiej, śledzącej patriotyczną działalność Polaków. Drugie przedstawienie, rozpoczynające się o godz. 6 pp., wypełni sztuka Krumłowskiego p. t. „Królowa przedmieścia” pełna efektownych scen z życia mieszczańskiego.

— **Z „Zaciszu”.** W letnim teatrze „Zaciszu” od jutra zaczyna dawać przedstawienia „Teatr narodowy”. Na pierwszy ogień pójdzie „Dla szczęścia”, sztuka w 3-ach aktach St. Przybyszewskiego. Szczegóły w ogłoszeniu „Kurjera”.

Z Będzina.

— **W oktawę Bożego Ciała** w ubiegły czwartek odbyła się procesja do ołtarzy udekorowanych przez górników kop. „Koszelów”, cech murarski, straż ogniowa i cechrzeźniczy. Za duchowieństwem postępowali członkowie Rady miejskiej, porządku pilnowały straż: obywatelska i ogniowa.

— **Spirytus** w dalszym ciągu przemycany jest z zagranicy. Znaleźli się pomyslowi oszuści, którzy, mianując się członkami Straży obywatelskiej lub tajnymi agentami nakładają na szwarcowników haracz, biorąc pieuniadze do

swejej kieszeni. Spirytus przynoszony jest od strefy Czeladzi i Zagórze.

— **Aparaty asenizacyjne** są tak nieszczelnie zamykane, iż zawartość wylewa się na ulicę. Nadto przewóz odbywa się tylko w dzień. Należałoby za nieporządku pociągać właścicieli aparatów do odpowiedzialności.

Tow. pomocy dla niezdolnych uczniów.

W tych dniach odbyło się doroczne zebranie członków Towarzystwa Pomocy dla niezdolnych uczniów Szkoły Handlowej w Będzinie. Po odczytaniu i przyjęciu sprawozdania z działalności Towarzystwa za rok 1914. (przychód 11.104 rb. 51 kop., rozchód 5.192 rb. 80 kop., pozostałość na 1915 rok — 5.911 rb. 71 kop.) dokonano wyborów do Zarządu T-wa.

Wybraли zostali pp.: J. Kozłowski (prezes), M. Wieczorkiewiczowa, K. Talko z Dąbrowy, P. Kolbowa z Grodzca, W. Wardzichowski (sekretarz), Ks. A. Banasiński (kasjer), L. Zaleski, Iz. Sercarz, S. Ciechowski, M. Stanek z Będzina. Delegatem Rady pedagogicznej do Zarządu został prof. Fr. Zillinger. Na kandydatów do Zarządu weszli pp.: Trennerowa, Karneyowa, Woliński, Żołędziowski, Dr. Kwiecień. Do Komisji rewizyjnej wybrano ponownie pp. St. Łdżitowieckiego, Dr. S. Wein-zichera i F. Piętkę.

Towarzystwo Pomocy dla niezdolnych uczniów otrzymało niedawno od p. Teofila Jamrochy z Nowego Sielca hojną ofiarę sto rubli. Szanowny ofiarodawca oświadczył, że sumę tę wręczył jako dług moralny, gdyż będąc w swym czasie uczniem Szkoły Handlowej w Będzinie, otrzymywał z pomocy z Towarzystwa Pomocy. Z sub-sydjów tegoż Towarzystwa korzysta prawie połowa uczącej się młodzieży, a jednak przykłady, na wzór wyżej wzmiankowanego, prawie się nie powtarzają...

Polecając się pamięci rodziców, opiekunów i mecenasów uczącej się młodzieży, Towarzystwo Pomocy zwraca uwagę byłych wychowawców Szkoły oraz obecnych uczniów (którzy w roku wojny doznają wsparcia kosztem nawet żelaznego kapitału) by na wzór starszego kolegi nie zapominali w przyszłości o moralnym dług honorowym, jaki zaciągają wobec społeczeństwa.

B.

Z Dąbrowy.

— **Procesja.** W oktawę Bożego Ciała po niesporach wyruszyła z kościoła parafialnego uroczysta procesja na kol. Huta Bankowa do 4 ołtarzy, które urządzono przy ul. Klubowej, obok krzyża vis-à-vis Huty Bankowej, przy aptece p. J. Grochowskiego oraz przy figurze M. B. Łaskawej obok kościoła. Procesję celebrował wikariusz gener. ks. prałat G. Augustynik. Przy ołtarzach, po odśpiewaniu Ewangelji, chór mieszany pod dyr. organisty miejscowego p. J. Bieleckiego wykonał kilka utworów religijnych.

— **Pomyślny objaw.** Dzięki do-wozowi żywności, wszystkie produkty znacznie stanęły. Czterofuntowy chleb pyłowy który do niedawna kosztował 90 kop. a przed 2 miesiącami nawet 1 rb. 50 kop., dziś kosztuje 60 kop. a gdzieś tam nawet taniej, razowy zaś 45 kop. Funt maki pyłowej, która kosztowała dawniej 35 kop. kosztuje obecnie 20 kop.; korzec kartofli z 6 rub. 50 kop. w Komitecie żywnościowym i 10 — 12 rub. u handlarzy spadł na 3.50 kop. do 2.70 kop. za korzec.

— **Koncert.** Jutro w sali Resursy odbędzie się koncert na cel dobroczynny. Koncert urządzi szkoła śpiewu p. L. Koźminówny ze współudziałem wybitnych miejscowych sił artystycznych. Szczegóły w programach.

— **Zmiana kartek na żywność.** Dyrekcja Huty Bankowej ogłasza, iż zmiana kartek na żywność powinna być dokonana u kontrolerów fabrycznych do dnia 19 b. m.

— **Zapomniani.** W Dąbrowie znajduje się obecnie kilkadziesiąt rodzin, których ojcowie, jeszcze w styczniu wyjechali stąd za granicę i nie dają odtąd o sobie znaku życia. Rodziny te składają się od 4 do 10 osób cierpią głód, gdyż matki nie mogą nigdzie znaleźć żadnej pracy, ani zbytnio oddalić się od domu, mając przeważnie drobne dzieci.

— **Odpust w Gołonogu.** Jutro w uroczystość św. Antoniego w parafii Go-

